

IX. Przyimek (preposition)

➔ Patrz również: czasowniki złożone (phrasal verbs), pkt 71, 72.

85. Rodzaje i użycie przyimków w zdaniu

Ⓐ

Do przyimków należą:

85a.mp3 długość nagrania: 01:43

above / below	powyżej, nad/poniżej
in front of/behind/opposite	przed / za / naprzeciw
in / out	w / poza
on / off	na / poza czymś
under / over	pod / nad
with / without	z / bez

about	o, około
across	przez
along	wzdłuż
among	pośród, wśród
around	około, dookoła
at	przy, o, w, na
between	pośród
by	obok, koło
for	dla
from... to...	od... do...
near / nearby	obok, blisko / w pobliżu
next to	obok
through	przez

B

Przymyki zazwyczaj stosowane są przed rzeczownikiem lub grupą rzeczownika (Put it *on the table!*) lub zaimkiem (I bought it *from him.*). Czasami można również zastosować przyimek na początku lub końcu zdania, np. Who are you talking to?=(To whom are you talking?).

Which house does he live in?=(In which house does he live?).

These are the people I was travelling with.

=(These are the people with whom I was travelling).

(To są ci ludzie, z którymi podróżowałam).

Zdania podane w nawiasie występują zazwyczaj w języku formalnym.

➔ **Patrz również: słówka pytające, who (pkt 126A, 127).**

C

W niektórych przypadkach możemy **pominąć przyimek to**.

I gave the pen *to* Jack (Dałem długopis Jackowi).

= I gave Jack the pen.

Jack showed the car *to* Bill.

= Jack showed Bill the car.

Powyższa konstrukcja może być zastosowana z czasownikami: bring (przynosić), give (dawać), lend (pożyczać komuś), offer (oferować), pass (podać), pay (płacić), play (grać; w przypadku gry na instrumencie), promise (obietcać), sell (sprzedawać), send (wysyłać), show (pokazywać), sing (śpiewać), take (brać), tell (mówić).

Pamiętajmy, że przyimka *to* **nie używamy** po czasownikach call (dzwonić; w znaczeniu *wołać do kogoś* – wstawiamy *to*), promise (obietcać), show (pokazać), tell (powiedzieć).

Tom called me last Sunday. (Tomek zadzwonił do mnie w zeszłą niedzielę).

He told me that... (Powiedział mi, że...).

Mike showed us his car. (Mike pokazał nam swój samochód).

W niektórych przypadkach możemy również **pominąć przyimek for**.

I'll find a new flat for Tom.

= I'll find Tom a new flat.

Powyższa konstrukcja może być zastosowana z czasownikami: book (zarezerwować), build (zbudować), buy (kupować), cook (gotować), find (znaleźć), get (przynieść, dostać), keep (trzymać), leave (pozostawić), make (zmuszać/powodować, żeby), order (zamawiać), reserve (rezerwować).

86. O czym powinniśmy pamiętać stosując przyimki

Pamiętajmy, że:

1. Ten sam przyimek może być tłumaczony na język polski w różny sposób: at the meeting (**na** spotkaniu), at 6 p.m. (**o** godzinie 6 wieczorem), at home (**w** domu) at Christmas (**w czasie** Świąt Bożego Narodzenia)
2. Czasami przyimków nie tłumaczymy: He's listening to the radio (On słucha radia – nie tłumaczymy angielskiego *to*). I'll call you (Zadzwońię do ciebie – nie tłumaczymy polskiego *do*).
3. Bywa, że dodając przyimek do czasownika zmienia się znaczenie czasownika (patrz: czasowniki złożone (phrasal verbs), pkt 71, 72): take (brać), on (na); take on (zatrudniać) give (dawać), up (w górze); give up (poddawać się)
4. Istnieje bardzo wiele **stałych połączeń** przyimków z różnymi częściami mowy (m. in. czasownikami, imiesłowami, przymiotnikami): agree to do *sth* (zgodzić się coś zrobić) good at *sth* (dobry w czymś) interested in *sth* (zainteresowany czymś) Patrz również: połączenia przyimków z różnymi częściami mowy, pkt 96.
5. Jest bardzo wiele **wyrażeń idiomatycznych**, w których użyte są przyimki. Wyrażeń takich nie tłumaczymy na język polski w sposób dosłowny. by the way (nawiasem mówiąc, a propos) for this reason... (z tego powodu...) Patrz również: wybrane wyrażenia idiomatyczne, pkt 166.

Przymyki określające czas, miejsce i kierunek

87. along, at, before, by, during

A – along

Określenie miejsca:

Along (wzdłuż) zazwyczaj poprzedza takie rzeczowniki jak:

river (rzeka), path (ścieżka), road (droga), street (ulica), canal (kanał).

They walked along this street. (Szli wzdłuż tej ulicy / Szli tą ulicą).
I've been running along this path for 2 hours now.
(Biegnę tą ścieżką już dwie godziny).

Along with oznacza wraz z.

Along with his friends he left the town. (Wraz z przyjaciółmi opuścił miasto).

All along oznacza od samego początku.

I was wrong all along. (Od samego początku byłem w błędzie).

B – at

Określenie czasu:

at 6 p.m. (godziny; o godzinie szóstej po południu)

at Christmas (święta; w Boże Narodzenie)

at night, at noon, at midnight (w nocy, w południe, o północy)

at dawn (o świcie)

at times (czasami)

at eighteen / at the age of eighteen (w wieku 18 lat)

at first (najpierw); love at first sight (miłość od pierwszego wejrzenia)

at the beginning / at the end (na początku / na końcu; *in the end* oznacza wreszcie/
w końcu (=finally))

at the moment (w tym momencie) / at present (obecnie)

at the latest (najpóźniej)

Określenie miejsca:

at the table (przy stole)

at school / at home / at work (w szkole / w domu / w pracy)

at Mike's (u Michała; dodajemy apostrof i literkę s)

at the meeting / party / concert (na spotkaniu / przyjęciu / koncercie)

at the station (na dworcu, stacji)

at the doctor's / at the chemist's (u lekarza / w aptece)

to arrive at (przybyć do / na konkretne miejsce, np. *to arrive at the airport*)

(*to arrive in* – miejsce bardziej ogólne, np. miasto, państwo; *to arrive in Poland*)

Inne możliwości zastosowania przyimka at:

to be good at *sth* (być dobrym w czymś). He's good at chemistry.

to look at *sth* (patrzeć na coś). Look at the clouds! (Popatrz na chmury!).

to throw *sth* at *sth/sb* (rzucić coś w coś/kogoś)

to shout at *sb* (krzyknąć **na** kogoś); to shout to *sb* (krzyknąć **do** kogoś)

to point at (wskazywać na, skierować). He pointed a knife at me!

to smile at (uśmiechać się do). Sue was smiling at me.

www.enset.pl - kampanie reklamowe w internecie, strony internetowe, wysoko w Google...

to aim at (dążyć do, celować do, skierować).

He aimed the camera at a black dog.

three at a time (trzy na raz)

not at all (wcale nie).

– “Is it difficult?”

– “Not at all!”

at full speed / at 60 mph (z maksymalną prędkością / z prędkością 60 mil na godzinę)

at best/at worst (w najlepszym/w najgorszym wypadku)

C – before

Określenie czasu:

Before signing it, you should read this.

=Before you sign it, you should read this.

(Przed podpisaniem, powinieneś to przeczytać).

I've seen this woman before (Widziałem tę kobietę wcześniej).

I met him before Christmas.

(Spotkałem go przed Świętami Bożego Narodzenia).

Can I call you before you leave for Paris?

(Czy mogę do ciebie zadzwonić przed tym, jak wyjedziesz do Paryża?).

the day before (dzień wcześniejszy/the day before yesterday – przedwczoraj)

the week before (wcześniejszy/poprzedni tydzień)

Określenie miejsca:

He's standing before the door! (Stoi przed drzwiami!).

Turn right before the roundabout. (Skręć w prawo przed rondem).

Inne możliwości zastosowania przyimka before:

before our eyes (na naszych oczach <byliśmy świadkami zdarzenia>)

I swear before God (przysięgam przed Bogiem)

ten before five (za dziesięć piąta – użycie amerykańskie, patrz również: [pkt 82B](#))

before tax (przed opodatkowaniem)

D – by

Określenie czasu:

by six o'clock (do godziny szóstej); Wyrażenia tego typu zazwyczaj stosujemy w czasie **future perfect (patrz: pkt 9)**.

I'll have done it by Friday (Zrobię to do piątku).

Tom will have finished his homework by 7 p.m.

(Tom skończy zadanie domowe do siódmej po południu).

www.maturazangielskiego.net - porady, bezpłatne materiały, forum, ogłoszenia, książki...

by the time... (do czasu, gdy...)

by the end... (przed końcem...)

By the end of June I'll have read this book.

(Przed końcem czerwca przeczytam tę książkę).

By występuje również w stronie biernej (patrz: pkt 27A).

It will be done by Tom (To zostanie zrobione przez Tomka).

Inne możliwości zastosowania przyimka *by*:

I lived in a house by the river (Mieszkałem w domu nad rzeką).

I go by the post office every Monday. (Przechodzę obok poczty w każdy poniedziałek).

to divide by (dzielić przez), np. 6 divided by 3 is/equals 2.

by the way (nawiasem mówiąc, a propos).

...by the way, what time is it now?

a novel by... (powieść napisana przez...)

to travel by car/bus/train/plane (podróżować samochodem/autobusem/pociągiem/samolotem)

by mistake/by accident (przez pomyłkę/przez przypadek)

to play by the rules (postępować zgodnie z regułami gry)

day by day / step by step (dzień po dniu / krok po kroku)

(E) – during

During oznacza *podczas, w czasie (gdy)*. Występuje z rzeczownikiem określającym czynność lub, rzadziej, z czasownikiem w formie gerundialnej (z końcówką *-ing*).

W tym drugim przypadku zazwyczaj stosujemy *while*.

I met him during my stay in France.

(Spotkałem go podczas pobytu we Francji).

During/While repairing his car I cut my finger.

(Podczas naprawiania jego samochodu przeciąłem sobie palec; *while* jest częściej spotykane).

88. from / since / for (od czasu), for

(A) – from / since / for (od czasu)

Określenie czasu:

from 4 to 5 (od czwartej do piątej)

from two o'clock to / until / till three (od godziny drugiej do trzeciej)

www.enset.pl - kampanie reklamowe w internecie, strony internetowe, wysoko w Google...

from March <on> (od marca)

since (a nie *from*) używamy z czasami *present perfect* i *present perfect continuous*; określa od jakiego momentu/wydarzenia w przeszłości coś trwa.

She has lived in Warsaw since 2003. (Ona mieszka w Warszawie od roku 2003).

I've been waiting for you since 8 a.m.! (Czekam na ciebie już od godziny ósmej rano!).

They haven't seen each other since they got divorced.

(Nie widzieli się od czasu, kiedy/odkąd się rozwiedli).

I haven't phoned him since. (Od tamtej pory nie zadzwoniłem do niego).

Uwaga: *since* może również oznaczać *skoro* lub *ponieważ*.

Since it was Sunday, he didn't have to go to work.

(Skoro była niedziela, nie musiał iść do pracy).

Since it was raining she stayed at home. (Ponieważ padało, została w domu).

➔ **Patrz również: pozorny okres warunkowy, pkt 38.**

for może być stosowane z czasami *present perfect* i *present perfect continuous*, ale w odróżnieniu od *since* nie oznacza momentu/punktu w przeszłości, lecz okres czasu.

She has lived in Warsaw **for** 5 years.

(Ona mieszka w Warszawie **od** pięciu lat; 5 lat to okres czasu).

I've been waiting for you for 2 hours!

(Czekam na ciebie już od dwóch godzin!/już przez dwie godziny!).

Określenie miejsca:

Do określenia miejsca używamy przyimka *from* (a nie *since* lub *for*).

This painting is from Germany. (Ten obraz jest z Niemiec).

This sound could be heard from here/there!

(Ten dźwięk można było usłyszeć z tego/tamtego miejsca!).

Where do you come from? (Skąd pochodzisz?).

I come / I'm from Italy. (Jestem z Włoch).

It's not far from here/It's a long way from here. (To nie jest daleko stąd/To daleko stąd).

Inne możliwości zastosowania przyimków *from/since/for*:

From what he says, I think... (Na podstawie tego, co mówi, myślę, że...).

She's weak from hunger. (Jest słaba z głodu).

Since then... / Ever since then... (Od tamtego czasu...).

We met at school and we've been together since then/ever since.

(Spotkaliśmy się w szkole i od tamtego czasu jesteśmy razem).

I rented a house for the holidays/for the summer.

(Wynająłem dom na wakacje <na okres wakacji>/na lato <na okres lata>).

➔ **Patrz również: przymek for, pkt 88B, 106B.**

www.maturazangielskiego.net - porady, bezpłatne materiały, forum, ogłoszenia, książki...

B – for

Określenie czasu i odległości:

for w znaczeniu **od / odkąd**, patrz: pkt 88A.

I've lived here for 2 years. (Mieszkam tu od dwóch lat).

We walked for miles. (Szliśmy i szliśmy <było daleko>).

Can you do it for tomorrow? (Możesz to zrobić na jutro?).

That's all for now. (To wszystko/koniec na teraz).

It's time for lunch. (Czas na lunch).

Inne możliwości zastosowania przyimka *for*:

This is for him. (To jest dla niego).

He works for Mr Smith. (On pracuje dla pana Smith'a).

What is it for? (Po co to jest? **patrz: słówka pytające, what, pkt 125.**)

For this reason... (Z tego powodu...).

He has a gift for languages. (On ma talent do języków).

for sale (na sprzedaż)

I sold my car for 5300 pounds. (Sprzedałem swój samochód za 5300 funtów).

It's not for me to decide. (Nie ja tu decyduję).

Vote for John Smith! (Głosuj na Jana Smith'a).

For further information... (W celu uzyskania dodatkowych informacji...)

I speak for everyone here. (Mówię w imieniu wszystkich, którzy tu są).

For może również oznaczać **pomimo / mimo że**.

For all he did, he is a bad man. (Mimo że tyle zrobił, jest złym człowiekiem).

For może także oznaczać **ponieważ, gdyż**.

His mum was quite angry, for he came home at midnight!

(Jego mama była zła, ponieważ wrócił do domu o północy!).

Forever oznacza **na zawsze, wiecznie, ciągle, na trwałe**.

It will last forever. (To będzie trwało wiecznie).

I'll remember your name forever. (Na zawsze zapamiętam twoje imię).

Poland forever! (Polska górą!)

➡ **Patrz również: konstrukcja z *it*, pkt 114B, podpunkt 9.**

89. in / into, on / onto, out of / off

A – in / into

Określenie czasu:

in the morning / in the afternoon / in the evening, ale **at night**

(rankiem / po południu / wieczorem, w nocy)

in summer / winter / spring / autumn (USA: fall) (latem, zimą, wiosną, jesienią)

in 1997 / in the year 1997 (w roku 1997)

in two weeks / in two weeks' time (za dwa tygodnie)

I'll see you in two weeks / in two weeks' time.

(Zobaczę cię za dwa tygodnie).

in three days' time (za trzy dni)

in a minute (za minutę)

We did it in three hours. (Zrobiliśmy to w trzy godziny).

In time oznacza w porę, na czas. We were in (good) time at the airport.

Określenie miejsca:

in London (w Londynie)

She lives in Germany. (Ona mieszka w Niemczech).

in town / in the country (w mieście / na wsi)

in here / in there (tutaj w środku / tam na zewnątrz)

in a picture / in a photograph (na rysunku / na fotografii)

in the sky (na niebie)

in the world (na świecie)

Inne możliwości zastosowania przyimka *in*:

He's in! (On jest w domu!).

Ask him in! (Poproś go do środka! / żeby wszedł!).

I was writing it in pencil. (Pisałem to ołówkiem).

Say it in French. (Powiedz to po francusku).

in the sun/rain (w słońcu/deszczu)

one in twenty (jeden na dwudziestu)

in the works of Shakespeare (w dziełach Szekspira)

I'm in teaching now. (Zajmuję się obecnie nauczaniem).

He's in his fifties. (Ma pięćdziesiąt kilka lat).

• **into** używane jest, jeśli chcemy podkreślić czynność wykonywania ruchu w kierunku czegoś / do czegoś / w coś.

They went into the room. (Weszli do pokoju; podkreślamy ich ruch).

I poured some water into the glass. (Nalałem trochę wody do szklanki).

www.maturazangielskiego.net - porady, bezpłatne materiały, forum, ogłoszenia, książki...

Take these boxes into my room. (Zanieś te pudła do mojego pokoju).

Z czasownikiem **put** (kłaść, wkładać) może, bez zmiany znaczenia, występować zarówno przyimek **in**, **jak i into**.

I put my hands in / into my pockets. (Włożyłem ręce do kieszeni).

B – on / onto

Określenie czasu:

on Monday / on Tuesday / on Wednesday... (w poniedziałek... – dni tygodnia)

on 19th February, on Christmas Day (konkretne daty)

on the morning / evening / night + **of** ... (*on* w połączeniu z *of*)

We arrived in London **on** the morning **of** the sixth day of our trip.

(Przyjechaliśmy do Londynu rano, szóstego dnia naszej podróży).

on arrival / on arriving = when *sb* arrived (po przyjeździe; *on* w znaczeniu *po*)

On our arrival, / On arriving, we had a meeting with Mr Smith.

(Po przyjeździe mieliśmy spotkanie z panem Smith'em).

On seeing this, I was shocked.

(Po zobaczeniu tego byłem w szoku).

Określenie miejsca:

on the wall (na ścianie) / on the table (na stole)

on the right (na prawo), on the right side (po prawej stronie)

I met him **on the train** / plane / car / ship.

(Spotkałem go w pociągu / samolocie / samochodzie / na statku).

Inne możliwości zastosowania przyimka on:

I'm on the phone now (Rozmawiam teraz przez telefon).

The TV is on (Telewizor jest włączony).

Tom is on holiday (Tom jest na wakacjach).

I have some books on sociology. (Mam trochę książek na temat socjologii).

on foot (pieszo), **ale by** plane / car / train / ferry (samolotem, samochodem, pociągiem, promem)

Walk on! (Idź dalej!). Read on! (Czytaj dalej!). Go on! (Kontynuuj!/No dalej!).

on time (na czas, o zaplanowanej godzinie, punktualnie)

The plane took off on time.

(**in time** oznacza w porę, na czas. We were in (good) time at the airport).

Do you have the keys on you? (Czy masz przy sobie klucze?).

run on batteries (działać na baterie)

What's going on? (Co się dzieje?) / Go on! (No dalej!)

• **onto** używane jest, jeśli chcemy podkreślić czynność wykonywania ruchu w kierunku czegoś / na coś. Zazwyczaj przyimek **onto** stosujemy w odniesieniu do ludzi lub zwierząt.

We lifted him onto the table. (Podnieśliśmy <i>położyliśmy> go na stole).

The cat jumped onto the sofa. (Kot wskoczył na kanapę; wykonał ruch).

C – out of / off

Out of i *off* oznaczają z, z *jakiegoś miejsca*. *Out of* zazwyczaj oznacza ruch, a *off* – pozycję.

She pulled her car out of the garage. (Wypchnęła samochód z garażu – ruch).

Get out of here! (Wynoś się stąd!).

It fell out of the box (To wypadło z pudełka).

It's 200 metres off the main road.

(To jest 200 metrów od głównej drogi – pozycja).

Inne możliwości zastosowania off:

Turn the radio off (Wyłącz radio).

It's a long way off (To daleko stąd).

The match is 2 weeks off (Mecz jest za 2 tygodnie).

I must be off (Muszę już iść).

I'm off for today (Na dzisiaj skończyłem).

Tom's off today (Tomek dzisiaj nie pracuje).

I'll take 2 days off (Wezmę dwa dni wolnego).

50% off! (50% zniżki!).

He's well-off (On jest bogaty).

Just before the off (Tuż przed startem).

The food is off (Jedzenie się zepsuło).

Off with her head! (Ściąć ją!).

He's off his head! (Chyba na głowę upadł!).

They set off on Monday (Wyruszyli w poniedziałek).

90. inside / outside, through / across

A – inside / outside

Inside oznacza (*do*) wewnątrz, w środku, *outside* – na zewnątrz, poza.

Często określają ruch do wewnątrz lub na zewnątrz.

Go outside! (Wyjdź na zewnątrz!).
He went outside / inside the house. (Wyszedł z domu / Wszedł do domu).
Put the books inside! (Włóż książki do środka!)
It's a fruit with a seed inside. (Ten owoc ma w środku pestkę).
It was dark outside. (Na zewnątrz było ciemno).

Inside i *outside* są **również rzeczownikami** i oznaczają wtedy wnętrze (czegoś) lub stronę zewnętrzną.
The outside of the bottle was green and the inside was red.
(Zewnętrzna strona butelki była zielona, a wnętrze było czerwone).

Inne możliwości zastosowania *inside/outside*:

insides – wnętrzości (w języku potocznym)
inside out (na lewą stronę)
You're wearing this T-shirt inside out!
(Masz tę koszulkę na lewej stronie!).
Upside down oznacza *do góry nogami*; np.: His whole world has turned upside down since she left him – Cały świat wywrócił mu się do góry nogami po tym jak go zostawiła.
inside information / story (informacja / relacja z pierwszej ręki)
life on the inside – życie za kratami, w więzieniu
inside man – wtyczka (o człowieku)
it was an inside job – tego nie zrobił nikt obcy
to know *sth* inside out – znać coś bardzo dobrze, *potocznie*: na wylot
an outside chance (niewielkie szanse)
Mike has got an outside chance of winning.
(Mike ma niewielkie szanse na zwycięstwo).
outside temperature – temperatura na zewnątrz

(B) – through / across

Through i *across* oznaczają *przez* i określają ruch. *Across* odnosi się do przejścia jakiejś powierzchni, a *through* – przestrzeni.

I had to swim across the river (Musiałem przepłynąć przez rzekę).
She went across the street (Ona przeszła przez ulicę).
Tom went across the square (Tomek przeszedł przez plac),
ale They ran through several buildings.
(Przebiegli przez kilka budynków; przez *środek* kilku budynków; pokonali przestrzeń).
The soldiers marched through the village.
(Żołnierze przemaszerowali przez wioskę; przez *środek* wioski; przestrzeń).

www.enset.pl - kampanie reklamowe w internecie, strony internetowe, wysoko w Google...

He made his escape through the back window (Uciekł przez tylne okno).
Let him through! (Przepuść go!).

Through może być stosowane w znaczeniu przejścia przez powierzchnię. W takim przypadku podkreślamy czynność samego przemieszczania się.
She was running through the field (Biegła przez pole).

Inne możliwości zastosowania *through* i *across*:

a through train (pociąg bezpośredni)
Monday through Friday (od poniedziałku do piątku; użycie amerykańskie)
I'm through (Mam połączenie <telefoniczne>; to put through – połączyć).
We're through (Skończyliśmy).
no through road (droga bez przejazdu)
to see/look at *sth* through rose-coloured spectacles (widzieć *coś* przez różowe okulary)
through and through (=thoroughly, całkowicie); He's bad through and through
wet/soaked through (całkiem mokry/przemoczony)
across the board (dla wszystkich; ogólnie)
three metres across (o szerokości trzech metrów)

91. till / until, to

(A) – till / until

Till i *until* oznaczają (aż) *do*, a w zdaniach przeczących *dopóki* (*nie*).
Po *till* i *until* nie występuje czas przyszły. W odniesieniu do przyszłości stosujemy czas *present simple*.

They worked from 5 until/till 7. (Pracowali od piątej do siódmej; zauważmy, że *until* ma jedną literkę l, a *till* – dwie).
I'll be here until he comes (Będę tutaj do czasu, kiedy przyjdzie).
They didn't find the car until the next day.
(Znaleźli ten samochód dopiero następnego dnia).
Let's watch TV until they arrive! (Obejrzyjmy coś w telewizji dopóki nie przyjdą!).
until now / until then (do teraz / do tamtego czasu)

(B) – to

To jako przyimek oznacza *do*, *za*.
I'm going to work (Idę do pracy).
Count to 10! (Policz do 10!).
www.maturazangielskiego.net - porady, bezpłatne materiały, forum, ogłoszenia, książki...

She was reading from 4 to 5 p.m. (Czytała od 4 do 5 po południu).
It's five to six (Jest za pięć szósta).

Inne możliwości zastosowania *to*:

to my surprise (ku mojemu zdziwieniu)
I want to sleep (*to* w połączeniu dwóch czasowników: *want* i *sleep*; Chcę spać).
I'd like to do it. (Chciałbym to zrobić); patrz również: czasownik, forma bezokolicznika, pkt 55.
He came to see you (*to* w znaczeniu **żeby**; Przyszedł, żeby cię zobaczyć).
I went there to buy a bike. (Poszedłem tam, żeby kupić rower).
He is too young to die. (Jest za/zbyt młody, żeby umierać; patrz: pkt 55, podpunkt 2).
Welcome to Poland! (Witamy w Polsce!).
He said it to me (*to* w znaczeniu *komuś, do kogoś*; Powiedział mi o tym).
She explained it all to us (Wszystko to nam wyjaśniła).
I have never been to Scotland (*to* w wyrażeniu *been to* (*być w czasie present perfect*); Nigdy nie byłem w Szkocji).
➔ Patrz również: into, pkt 89A.

Przymyki określające położenie obiektów względem siebie

92. above / over, below / under, beside / by / next to

Ⓐ – above / over

Above i *over* oznaczają *powyżej, u góry, ponad, nad*.

20 kilometres above the surface (20 kilometrów nad powierzchnią).

All those who are 18 and above...

(Wszyscy ci, którzy mają 18 lat i więcej...).

She works above me. (Ona pracuje nade mną; zajmuje wyższe stanowisko).

Over określa zazwyczaj **ruch obiektów** (z wyjątkiem występowania z czasownikiem *to be* (być) – wtedy określa stan lub pozycję).

The plane flew over central London.

(Samolot przeleciał nad śródmieściem Londynu; określamy ruch).

Tom's cat jumped over the wall. (Tomka kot przeskoczył mur).

Over określa również **ilość**.

www.enset.pl - kampanie reklamowe w internecie, strony internetowe, wysoko w Google...

Over 20 guests were invited. (Ponad dwudziestu gości zostało zaproszonych).

Przeciwieństwa *above* i *over to*, odpowiednio, *below* i *under* (pod).

Inne możliwości zastosowania *above* i *over*:

It was mentioned above. (To było wspomniane wcześniej / wyżej w tekście).
above all (przede wszystkim); *above average* (ponad przeciętną)
children of 10 and above (dzieci w wieku 10 lat i powyżej)
to ask somebody over (zapraszać kogoś do swojego domu)
The game is over (Koniec gry).
It's all over now (Już po wszystkim).
He's over here! / there! (On tu jest! / On tam jest!).
all over (wszędzie)
see over (patrz na odwrocie; instrukcje)
now over to Peter... (teraz łączymy się z Piotrem...)
over the years (przez <te> lata)
over and over again (cały czas, w kółko)
Let's discuss it over a cup of coffee. (Przedyskutujmy to przy filiżance kawy).

Ⓑ – below / under

Below i *under* oznaczają *pod, poniżej*.

Under określa zazwyczaj **ruch obiektów** (z wyjątkiem występowania z czasownikiem *to be* (być) – wtedy określa stan lub pozycję).

He was swimming under the bridge. (Płynął pod mostem; wykonywał ruch).

Look under the chair! (Spójrz pod krzesło!).

The temperature is below freezing. (Temperatura jest poniżej zera).

Przeciwieństwa *below* i *under to*, odpowiednio, *above* i *over* (nad).

Inne możliwości zastosowania *below* i *under*:

see below (patrz poniżej; poniżej w tekście)
below London (na południe od Londynu)
under 100 thousand pounds (poniżej 100 tysięcy funtów)
the USSR under Joseph Stalin (Związek Radziecki pod rządami Józefa Stalina)
in under 20 minutes (w niecałe 20 minut)
under repair / under construction (w naprawie / w budowie)
under-age (niepełnoletni)

Ⓒ – beside, by, next to

Beside, by i *next to* oznaczają *obok, przy, koło*.

I sat down beside Mark. (Usiadłem przy Marku).

www.maturazangielskiego.net - porady, bezpłatne materiały, forum, ogłoszenia, książki...

I go by the school every day. (Codziennie przechodzę **obok** szkoły).
I sat by the bed. (Usiadłem przy łóżku).
His house is next to mine. (Jego dom jest przy/obok mojego).

➔ **Patrz również: przyimek *by*, pkt 87D, 95.**

 Uwaga: Nie należy mylić przyimka *beside* ze spójnikiem *besides*.

Besides oznacza *poza tym, ponadto, oprócz*.

● What languages does she speak besides French and English?

(Jakie języki zna oprócz francuskiego i angielskiego?).

Besides a red car, we also have a blue one.

(Oprócz czerwonego samochodu, mamy również niebieski).

Besides doing the cooking I help Mark.

(Oprócz tego, że gotuję, pomagam Markowi).

I don't want to go there; besides, I'm tired.

(Nie chcę tam iść; poza tym, jestem zmęczony).

 Inne możliwości zastosowania *beside* i *next to*:

That's beside the point! (To nie ma nic do rzeczy!).

next to nothing (tyle co nic)

93. **between / among, in front of / opposite / behind**

(A) – between / among

Between oznacza *(po)między* i dotyczy **dwóch** osób lub rzeczy.

Among oznacza *pomiędzy, wśród* i dotyczy **więcej niż dwóch** osób lub rzeczy.

Their house is between a church and a shop.

(Ich dom jest pomiędzy kościołem, a sklepem).

Their house is among trees.

(Ich dom jest wśród drzew / między drzewami <więcej niż dwoma drzewami>).

There is nobody who speaks German among my friends.

(Wśród moich znajomych nie ma nikogo, kto mówi po niemiecku).

 Inne możliwości zastosowania *between*:

We bought it between us. (Kupiliśmy to na spółkę).

a woman aged between 20 and 25 (kobieta w wieku między 20 a 25 lat)

in between (pośrodku)

(B) – in front of / opposite / behind

In front of oznacza *przed, z przodu*.

Opposite tłumaczymy jako *naprzeciw, naprzeciwko*.

Behind oznacza *za, z tyłu*.

There's a hospital in front of / opposite my house.

(Szpital znajduje się przed moim domem / naprzeciwko mojego domu).

There's a hospital behind my house.

(Szpital znajduje się za moim domem).

Opposite często dodatkowo sugeruje, że ktoś jest zwrócony do nas twarzą, okna domu wychodzą w naszym kierunku itd., czego nie sugeruje przyimek *in front of*.

He was sitting opposite me / he was facing me.

(Siedział naprzeciwko mnie <był zwrócony do mnie twarzą>).

Inne możliwości zastosowania *in front of*, *opposite*, *behind*:

in front of może również oznaczać *w obecności kogoś*.

I couldn't tell you in front of Tom.

(Nie mogłem tobie powiedzieć w obecności Tomka).

opposite direction / point of view (przeciwny kierunek/punkt widzenia)

the opposite (przeciwnieństwo); just the opposite (wręcz przeciwnie)

He says one thing and does the opposite (Mówi jedno, a robi co innego).

behind the scenes – za kulisami

I'm behind him in Biology (Jestem za nim w tyle, jeśli chodzi o biologię).

I'm behind you all the way! (Całkowicie ciebie popieram!)

Przyimki przyczyny i celu

**94. *because/for, to, in order to,
so that, in order that, for***

Przyimki przyczyny i celu określają powód i cel wykonania danej czynności.

Należą do nich:

- *because, for* (ponieważ, bo)
- *to, in order to* (żeby, aby)
- *so that, in order that* (żeby, aby)
- *for* (dla, żeby, ponieważ)

I'm going to bed now because I'm tired.

(Idę teraz do łóżka, ponieważ jestem zmęczony).

He was broken-hearted, for she didn't love him any more.

(Miał złamane serce, ponieważ już go nie kochała; forma przestarzała).

I need more money (in order) to buy a new bike.

(Potrzebuję więcej pieniędzy, żeby kupić nowy rower).

My mum asked me to go out so that she could start Hoovering.

(Moja mama poprosiła mnie, abym wyszedł, żeby móc odkurzyć).

It's used for picking apples. (Tego używa się do zbierania jabłek).

Przymyki sposobu

95. with, by

Przymyki sposobu określają za pomocą jakich środków wykonano daną czynność.

Należą do nich:

- with... (za pomocą..., przy użyciu / z użyciem czegoś)
- by (przez, za pomocą)

I always write poems with a pencil. (Zawsze piszę wiersze ołówkiem).

I usually travel by plane. (Zazwyczaj podróżuję samolotem).

I always pay by credit card. (Zawsze płacę kartą kredytową).

It was written by Tom. (To zastało napisane przez Tomka).

Często przymek *by* występuje w poniższych **kolokacjach**:

by hand (ręcznie)

by plane/car/train/bus (samolotem/samochodem/pociągiem/autobusem)

(ale *on foot* – pieszo)

by air/sea (drogą powietrzną/lądową)

by post (drogą pocztową)

by mistake / by accident (przez pomyłkę / przypadkowo, niechcący)

by credit card / by cheque (kartą kredytową / czekiem)

by moonlight (przy świetle księżyca)

by candlelight (przy świecach)

➡ **Patrz również:**

Przymek *by*, pkt 87D, 92C.

By w stronie biernej, pkt 27A.